

The Byelorussian Times

ЧАС

Двумоўны беларускі часапіс у З.Ш.А.

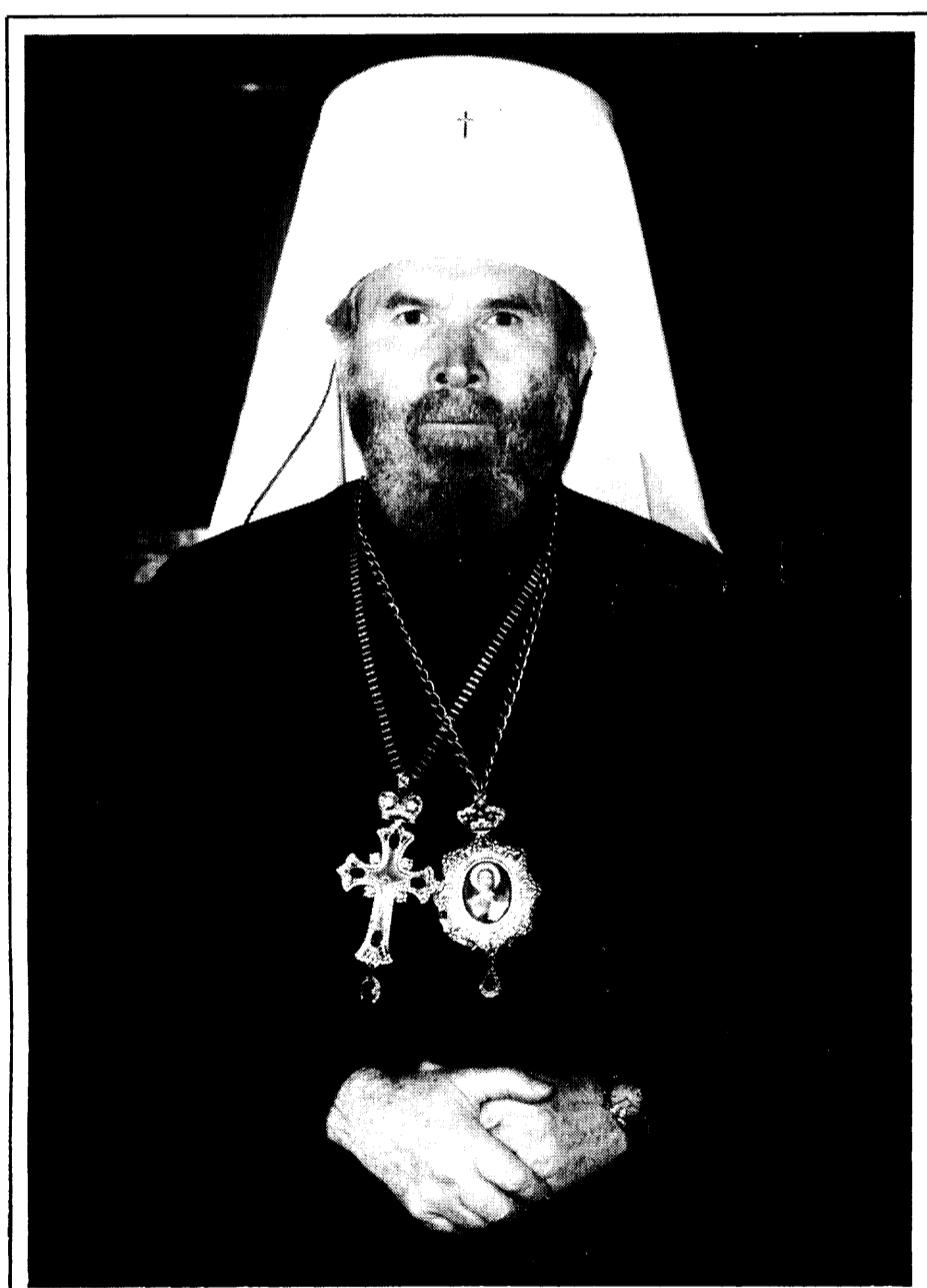
No.46, Vol.9, USPS 345-170

November 1984

9-06 Parsons Blvd., Flushing, N.Y. 11357

Price \$1.35

BITAEM НОВАПАСТАЎЛЕНАГА MITRAPALITA IZIASLAVA

ВЫСОКАРЭАСЬВЯЩЭННЫЙ ЎЛАДЫКА МІТРАПАЛІТ ІЗЯСЛАЎ
Most Reverend METROPOLITAN IZIASLAV elected last May in Man-
chester, England, to head the Byelorussian Autocephalous
Orthodox Church

RESOLUTION

Adopted at the General Convention of the
BAOC concerning the defrocked and expelled
former Archbishop, Michael Macukievich.

THE THIRD GENERAL CONVENTION of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, duly convened and a quorum being present, this 28-th day of May 1984, at the Saint Mary of Zyrovy Parish in the City of Manchester, the United Kingdom –

HAVING heard, deliberated and considered the evidence and reports presented to it, and having found:

THAT Michael Macukievich, the defrocked and expelled clergyman of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, formerly known as Archbishop Mikalay:

(a) breached the canons of the Holy Apostolic Orthodox Church and the constitution or Statute of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church on numerous occasions by, among other violations of his bishop's oath:

(i) rebelling against his superior, Metropolitan Andrew, the former Primate of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church;

(ii) attempting to depose said Metropolitan Andrew by use of falsehoods and wilful campaigns to undermine the integrity and authority of the Primate;

(iii) disseminating rebellion in the parishes of another Diocese;

(iv) preaching false and schismatic doctrine to unknowing believers of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church;

(v) giving false testimony under oath; and

(vi) seeking to establish a congregational-type of church in the hierarchical polity practiced by the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church;

(b) had been duly and properly defrocked, excommunicated from the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by the Council of Bishops for his above-enumerated transgressions of canons and the constitution or Statute of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church;

(continued on page 3)

BIASED REPORTING

AND "RECKLESS DISREGARD FOR THE TRUTH" IS FOUND
IN BOTH AMERICAN AND BYELORUSSIAN MEDIA
AND IS USED EXTENSIVELY BY BYELORUSSIAN
DISSIDENTS IN THE U.S.

"Reckless disregard for the truth" is the term used by General Westmoreland's attorneys in his libel suit against Mike Wallace and the CBS Television Network resulting from their presentation on the "60 Minutes" program of a segment entitled "The Uncounted Enemy: A Vietnam Deception". The main thrust of the program was to place most of the blame for the U.S. loss of the Vietnam War and 57,000 American lives on the shoulders of General William Westmoreland, the former commander of the U.S. military forces in Vietnam.

On May 16, 1982, the "60 Minutes" program presented another segment called "The Nazi Connection". This time Mike Wallace with the help of John Loftus charged that "there are more than 300 Byelorussian Nazis living in the U.S. today". Later that summer this segment was repeated on the "60 Minutes". U.S. government officials, the head of the Office of Special Investigations and State Department personnel categorically denied the allegations made by Loftus and Wallace and characterize Loftus, a former employee of the OSI, as a sloppy researcher who tends to sensationalize.

This newspaper and all other Byelorussian publications in the U.S. and Canada strongly protested CBS's libelous presentation of Byelorussians as Nazis or Nazi sympathizers and we are very glad that General Westmoreland has enough determination and funds to sue the CBS Television Network. It has been reported that more than half a million dollars has already been spent in the Westmoreland litigation. No doubt some of

the Byelorussians who were named "Nazis" by Mike Wallace and CBS would be suing the Network if they had resources equivalent to General Westmoreland's.

The above two examples may appear as extreme cases of biased or sensational reporting by the media which they no doubt are, but we must also remember that this perception is magnified by their wide publicity. Every publisher has his own views on almost every subject which he tries to emphasize in his publication and there is nothing wrong with that as long as his views are not represented as the only views, as long as they are not lies, are not contradicted by facts and do not cause harm to individuals or the community.

We have only to look at our own Byelorussian press here in the U.S., namely the largest monthly Byelorussian-language newspaper, *Bielarus*. Is *Bielarus* fair in its reporting of facts or controversial issues? Regrettably it is not. As an example we may consider the current schism in the Byelorussian Autocephalic Orthodox Church (BAOC) and how *Bielarus* reports the issue.

The BAOC is a world-wide church which plays a very important role of unifying and cementing the various Byelorussian groups and communities in the Free World. Many Byelorussian civic organizations would not exist today if the church did not provide them with facilities and the opportunity for members to meet for social functions and every week after the church services. Any disorder in the BAOC clearly has a serious

(continued on page 2)

A Demand for Byelorussian Religious Broadcasts by R. L.

Dr. Sakharov, a non-believer himself, estimates that there are more than 10,000 "prisoners of conscience" in the USSR (including Byelorussia) and that one fifth of them are held because of their religion. Father Bordeaux who heads the Keston College center for the study of religious persecutions in the Communist countries estimated that there are hundreds of thousands, perhaps millions, in the USSR who have been persecuted for their religious beliefs.

After a period of easing, religious persecution in Byelorussia as well as in other Russian-occupied countries has risen sharply in 1977 apparently as a response to the endorsement of religious liberty by the Helsinki Agreement signed in 1976.

Yet, in spite of these persecutions, according to knowledgeable sources and people who have been studying religious freedom in the USSR, it has become apparent that religion – especially Christian Orthodox faith – is becoming more and more important to the people of the USSR and Marxism less so.

Many believe, and a compelling argument can be made, that if the Russian-Soviet regime in Moscow would grant real religious liberty in the USSR, world peace would follow as well as liberty for the Captive Nations.

So why isn't the Byelorussian section of Radio Liberty (RL) emphasizing religious broadcasts to the occupied Byelorussia?

On those rare occasions that RL broadcasts religious programs to Byelorussia, why do they have to be translations of foreign broadcasts such as those by Michael Myerson or Alexander Schonemann? Neither one of them is Byelorussian and they know nothing about Byelorussia.

Why on at least one occasion (known to us) did RL broadcast a religious message by a defrocked, expelled and excommunicated former Bishop of the BAOC? Surely this was done to ridicule the Byelorussian Church and not to aid its prestige.

Why hasn't RL at any time requested broadcast materials from the late Metropolitan Andrew of the BAOC or his successor Metropolitan Iziaslav?

Why is RL ignoring the most important Byelorussian religious institution in the Free World, namely the Byelorussian Autocephalic Orthodox Church, whose existence is known to the people of the occupied Byelorussia?

WE DEMAND that RL expand its religious broadcasts to Byelorussia and that the voice of the Byelorussian National Church in exile, namely of the Byelorussian Autocephalic Orthodox Church and its head, Metropolitan Iziaslav, be broadcast regularly to the people of Byelorussia.

A RECORD OF SHAME

The BAOC's letter to the Byelorussian section at Radio Liberty, printed below, is self explanatory. It is our hope that publication of this letter will reveal to the generally uninformed and trusting public how untrustworthy the newsgathering service at the Byelorussian section of Radio Liberty really is.

It is unthinkable that Radio Liberty would neglect to broadcast such an important event to the Byelorussian communities throughout the world as the election of a new Metropolitan. Yet this is exactly what happened and there wasn't even the courtesy and a decency of a response to the letter.

One wonders what are those bureaucrats being paid for?

– Editor

* * *

June 7, 1984

Radio Free Europe –
Radio Liberty, Inc.
1775 Broadway
New York, N.Y. 10019

Re: Byelorussian Language
Broadcasts

Gentlemen:

We are forwarding to you –

(1) the Announcement from the BAOC Consistory of June 1, 1984,

(2) the Resolution adopted by the 3rd General BAOC Convention in Manchester, England, on May 28, 1984;

(3) English translations of both above items.

These are news of some importance and we want you to use them in your broadcasts to Byelorussia. We hope you will let us know beforehand of the schedule and wave lengths of broadcasts in which you plan to use

these items.

This is the second time that we provide you with news for your broadcasts in the Byelorussian language. Yet our letter of April 9, 1984, with the enclosed Archpastoral Easter Message by the Most Rev. Archbishop Iziaslav, went unanswered by you. May we remind you that it is not one of your prerogatives to play politics with the news sent to you by the local Byelorussian-American Communities – you cannot ignore them just because they appear not to be up to your partisan liking. Anyway it is an elementary rule of courtesy to at least acknowledge the receipt of items sent to you – you failed to do even that.

In case you repeat your deplorable performance also this time we shall be compelled to lodge a complaint with proper authorities.

Consistory of the BAOC

Ад РЭДАКЦЫІ

Пасыль доўгага перапынку ЧАС ізноў выходитці і гэта патрабуе кароткага выяснянення. ЧАС заўсёды карыстаўся і карыстаеца вялікім маральным і дастатковым фінансавым падтрыманьнем, але практычнай дапамогі ў выданні ёсьць вельмі малая. Пасыль съмерці інж. М. Гарошкі й пазыней Сі-ні Зінаізы Гарошка, рэдактару стала цяжка займацца асабістай штодзённай працай і таксама выданнем газеты. Тому й гэты перапынак. Сытуацыя ўжо аднак папраўляецца й будзе далей папраўляцца. Таксама, таму што час ёсьць дарагі, мы студыюем магчымасць выдання газеты, замест Вэрыйтэрэм, найбольш мадэрнім друкарскім спосабам з дапамогай кампютэраў. У пазынейшай будучыні, мы прадбачаем што ЧАС будзе галоўнай беларускай газэтай у Амерыцы.

BIASED REPORTING

(continued from page 1)

effect upon all members and sympathizers of Byelorussian civic and religious organizations.

The schism itself, which started in 1980, basically involves a rebellion against church authority and the authority of the late Metropolitan Andrew by former Archbishop Mikalay (Michael Macukievich) who sought to portray Metropolitan Andrew as being mentally incompetent and tried to assume control of the BAOC. To this end the former Archbishop submitted a letter to a New Jersey court stating that Metropolitan Andrew was not competent to lead the BAOC. Furthermore, with the help of his dissident supporters, Macukievich staged illegal parish meetings in several parishes in the U.S. and Canada which, in each case resulted in a resolution asking Macukievich to take each parish under "his care".

It has become evident from pre-trial proceedings in several states, that in staging these meetings, the dissidents ignored all constitutional requirements for notices of meetings, obtained proxies by deception and misrepresentation of the agenda, and conducted meetings without a quorum. The dissidents even ignored the constitutional prerequisite that all meetings, elections and resolutions adopted at meetings must be approved by the governing Bishop (in this case Metropolitan Andrew) before they could become effective and legal.

For these rebellious activities, former Archbishop Mikalay was defrocked, excommunicated and expelled from the BAOC by the Council of Bishops of the BAOC. Macukievich himself does not recognize his excommunication, continues as head of his dissident group and continues to spread dissension among the parishioners with the result of furthering divisions in the Byelorussian civic organizations.

There is pending litigation, initiated by the Consistory of the BAOC and the Byelorussian Missionary Society, against the dissident parishes in New Jersey, Ohio, Detroit and Toronto. In New York litigation has already ended in favor of the group which remained loyal to Metropolitan Andrew.

How has Bielarus reported these events which are of great importance to the Byelorussian community in the Free World? The answer is shamefully and, as in the Westmoreland's case, with "reckless disregard for the truth". After a long period of silence and indecision, Bielarus found nothing wrong with the above-mentioned illegal meetings and nothing wrong with Macukievich's take-over of parishes belonging to Metropolitan Andrew.

Bielarus totally and deliberately failed to report the consecration of a new Bishop of the BAOC, namely Bishop Iziaslav. Bielarus also did not report his elevation to the rank of Archbishop or even his election as Metropolitan of the BAOC.

The election of a Metropolitan is an event of tremendous importance to the Byelorussian people throughout the world, an event of historical significance and also is a symbol of the existence of an independent Byelorussian church. To the Byelorussian Orthodox community election of a Metropolitan is similar in importance to the election of a Pope for the Catholics. Yet this important event was completely and deliberately ignored by Bielarus.

Even John Loftus and Mike Wallace at their worst were not as one-sided and thick-headed as the editors and the publishers of Bielarus. CBS's censorship and selection of materials for presentation, no matter how questionable or how sensational, was much closer to the truth than the articles in Bielarus about the BAOC. Bielarus today is totally dedicated to the dissident movement and supports it completely. The question is why?

Firstly, according to popular belief, the dissident movement with its divisiveness and damaging turmoil would not have lasted this long if Bielarus had been objective in its selection of materials for publication and had not refused to publish the many documents issued by the church authorities on this subject. As it is, every month the readers of Bielarus are fed carefully selected propaganda which, in one way or another portrays the excommunicated Macukievich as the "head" of the BAOC and ignores even the existence of the church hierarchy and authority.

The answer to the question of why Bielarus is behaving in this apparently irrational manner is shrouded in the personal intrigues of persons who wish to portray themselves as leaders of the Byelorussian community. Bielarus is published by the Byelorussian-American Association but is edited by the same group which controls the Byelorussian-language section at Radio Liberty and, in fact, many scripts from Radio Liberty are published in Bielarus. The same group for many years had been "in charge" of the BAOC by the virtue of their moral and financial support for the hierarchy.

At first there was harmony between the earlier hierarchs and this activist group. Metropolitan Andrew was probably the first hierarch who lead the church himself without consulting the political activists, and during his tenure the church grew and vastly increased its prestige especially among foreign churches.

Although political activists could not control Metropolitan Andrew and can not control his successor Metropolitan Iziaslav, they apparently have control over the excommunicated former Archbishop Mikalay (Macukievich). According to reliable sources this is probably the reason why Byelorussian political activists still cling to that defrocked former clergyman and in desperation they resort even to the "reckless disregard for the truth" in their monthly Bielarus.

A totally different yet widely circulated argument is made by another group which claims that Byelorussian Uniates, even if they did not cause the turmoil in the church, are now using it in an attempt to transform some of the BAOC parishes into Uniate parishes. As evidence, this group points out that most of the Byelorussian Catholics support the dissidents, that the former Bishop Mikalay visited the Byelorussian Uniate Bishop in London and was friendly with him and that Mr. Anton Shukielats, the president of the Byelorussian-American Association which publishes the Bielarus is also a Catholic and that it is under his administration that Bielarus has become a totally pro-dissident publication.

Furthermore, this group poses a question which is unsettling in a non-

(continued on page 3)

IS 'SOLIDARITY' GOOD FOR BYELORUSSIA?

The Polish 'Solidarity' movement is widely known as a popular resistance movement against Communist oppression in Poland and to that extent the movement is supported by most anti-Communists and proponents of freedom. It is, however, less well known that the above perception of 'Solidarity' is the one best viewed from a distant perspective, as from the West; yet it is a external appearance which conceals the movement's internal characteristics containing less-publicized indigenous political and religious chauvinism which includes a real if not official hate toward all non-Poles in Poland and in non-Polish lands presently occupied by Poland.

Byelorussia today is in the unfortunate position of having its territory partitioned. The Byelorussian Soviet Socialist Republic represents less than two thirds of the Byelorussian ethnographical territory. Nearly one third of its territory is partitioned among four other Soviet Republics and Poland which occupies the Bielastok Province in Western Byelorussia. Not only does Poland occupy Bielastok, but, according to overwhelming evidence from various Polish newspapers and publications, most Poles regret that Poland does not occupy more of Byelorussia. These Poles point out that the Poland created by the Versailles Treaty at the end of World War I as a buffer zone between the West and the East contained considerably more Byelorussian territory.

Whether 'Solidarity' as an anti-Communist movement spreads or dies inside Poland will depend largely on the reaction of Poland's immediate neighbors and, to this end, an examination of relations between 'Solidarity' and the Byelorussian population of

Bielastok will be most helpful.

According to 'Niva', a Byelorussian language newspaper published in Bielastok, 'Solidarity' was 'detrimental' to the interests of Byelorussians in Bielastok. Only a small fraction of letters to the editor of 'Niva' supported 'Solidarity'. Analysis of this and other sources shows that 'Solidarity' in Bielastok manifested itself as a movement of purely Polish nationalism and extremism which found its main support among the lower urban classes of Polish settlers who oppose Communism and at the same time hate Byelorussians, Jews and all other non-Poles. These settlers, in an obvious attempt to offend and intimidate the Byelorussians, always refer to the Byelorussians as 'Russians'. During the peak of the 'Solidarity's' activity in Bielastok, there were numerous threats against the Byelorussians which, in various forms, indicated that the Poles will 'soon deal with the Russians' (meaning Byelorussians) in a 'decisive and a bloody manner' and that they will 'drive all Russians (Byelorussians) into the Soviet Union.'

At that time it was dangerous to speak Byelorussian on the streets in public places and even in the churches of Bielastok. Those braver persons were regularly beaten in the streets. On the doors of apartments belonging to Byelorussians inscriptions appeared: 'Russians get out of Poland' or 'Death to Russians'. At other times there was simply a hangman's noose drawn on the doors. We point out that for this chauvinistic Polish clique 'Russian' is a hate word which they use to describe Byelorussians and all other East Europeans whom the Poles hate.

This was "Solidarity" in Bielastok

— a movement of hate, terrorism and total disregard of individual rights. There were a few saner heads in the "Solidarity" movement who tried to stop this manifestation of extreme nationalism and terrorism towards the Byelorussians, but their numbers were small and their efforts ineffective.

Byelorussians on the other side of the present Polish-Byelorussian border, in the Soviet occupied Byelorussia, know well the situation in Bielastok and their feelings, almost universally, were anti-Polish. They often expressed opinions such as these: "We live badly because the Soviet authorities are giving our wealth to Poland", or "They (the Poles) are living at our expense and they still do not have enough — they want to take us again under their domination (a reference to Polish occupation of Western Byelorussia between the two World Wars)."

Further from the border, Byelorussians who have no personal or first-hand contact with their brothers in Bielastok are more sympathetic to "Solidarity" hoping that the movement would lead to a general improvement in Eastern Europe.

It is probably too much to expect that the well-known and centuries-old Polish extremism and unbridled nationalism can be controlled by a few sane individuals. For Byelorussia it is more likely that, if given the opportunity, a Polish tyrant will gladly replace the Muscovite tyrant and it is an open question which tyrant is worst. For this reason and in view of its record in Bielastok, we must approach "Solidarity" with caution and not rush blindly to support it.

* * *

Byelorussian Times

USPS 345-170

9-06 Parsons Blvd.
Flushing, N.Y. 11357
U.S.A.

A Byelorussian Newspaper
Published bimonthly in January,
March, May, July, September
and November.

Dr. Roger Horoshko, Publisher
Annual Subscription

\$8.00 U.S. currency only

From outside of the U.S.A.
payment must be made by an
international money order drawn
on a U.S. bank or by a postal
money order payable by the U.S.
Post Office.

Postmaster:
Send address changes to the
BYELORUSSIAN TIMES
Box 141, Whitestone, N.Y. 11357

Second Class Postage Paid at
Flushing, N.Y. 11355
ЧАС
Двумоўная
беларуская газета

BIASED REPORTING (continued from page 2)

sectarian democracy: why should Roman Catholics, agnostics and atheists — many of whom profess to be the elite and intellectual group of Byelorussians in the Free World — make such strenuous efforts to support a dissident faction. Is this not meddling in the affairs of another religion and is this not done to promote the Uniate cause? (Comments from our readers are welcome. — Editor)

BAOC CONVENTION RESOLUTION

(continued from page 1)

(c) had attempted to deceive the believers of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church after his expulsion from the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by endeavoring to convene a so-called 'Extraordinary General Convention' of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church in May, 1983, in Cleveland, Ohio, United States of America;

(d) had with continuing effrontery, grossly and wilfully misled the believers of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by purportedly convening a so-called "General Convention" in May, 1984, in New Jersey, United States of America;

(e) had further compromised the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by breaching its constitution or Statute and the Canons of the Holy Apostolic Orthodox Church by proclaiming himself a self-appointed "Primate" of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church.

THE THIRD CONVENTION hereby unanimously

RESOLVES to condemn said defrocked and expelled Michael Macukievich for his blasphemous, deceitful and unrepenting conduct harmful to the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church; and further

RESOLVES to request the Most Reverend Metropolitan Iziaslav, Primate of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, the Consistory and other bodies of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church to undertake all legal action necessary against said Michael Macukievich in civil courts having jurisdiction, to restrain said Michael Macukievich from misrepresenting himself

as a clergyman, bishop, or any other cleric of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church and to obtain from said Michael Macukievich any property, real or personal, books and religious articles belonging to the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church.

THE THIRD GENERAL CONVENTION, having further found:

(a) that the Parish of Saint Mary of Zyrivicy, Highland Park, New Jersey, United States of America, had seceded from the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by voting to join the authority of the aforementioned excommunicated cleric, Michael Macukievich, in May, 1980;

(b) that the Parish of Mother of God of Zyrivicy, Cleveland, Ohio, United States of America, had seceded from the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by voting to join the authority of the said excommunicated cleric, Michael Macukievich, in September, 1980;

(c) that the Parish of Holy Spirit, East Detroit, Michigan, United States of America, had seceded from the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church by voting to join the Authority of the said excommunicated cleric, Michael Macukievich, in October, 1980;

(d) that the aforementioned three parishes, to wit: Saint Mary of Zyrivicy, Highland Park; Mother of God of Zyrivicy, Cleveland; and Holy Spirit, East Detroit, are all member churches of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church and are subject to its hierarchical authority and constitution known as the Statute of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church; and

(e) that the property, both real and personal, of member parishes of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, pursuant to its constitution or Statute, belongs to the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church and not to local parishes;

(f) that upon secession from the Byelorussian

Autocephalous Orthodox Church the property, both real and personal of a local parish automatically vests in the Consistory of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church; and

(g) that said three parishes, after their secession from the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, unlawfully converted Byelorussian Autocephalous Orthodox Church property, both real and personal, by attempting to take said property with them in their efforts to join the authority of the aforementioned disgraced, expelled and excommunicated former cleric, Michael Macukievich, thus depriving the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church and its believers of their property and preventing legitimate religious services at said aforementioned parishes.

THE THIRD GENERAL CONVENTION hereby unanimously

RESOLVES to request the Most Reverend Metropolitan Iziaslav, Primate of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, the Consistory and other bodies of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church to continue to undertake all legal action necessary to gain control over the properties, both real and personal, of the aforementioned secessionist parishes, to wit: St. Mary of Zyrivicy, Highland Park, New Jersey; Mother of God of Zyrivicy, Cleveland, Ohio; and Holy Spirit, East Detroit, Michigan, and to ensure that legitimate religious services will be conducted at said parishes by clergy recognizing the authority of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church, its hierarchy, including the Most Reverend Metropolitan Iziaslav, as Primate, the Consistory, other bodies of the Byelorussian Autocephalous Orthodox Church and of this Third Convention.

(signed) Peter Mankouski

(signed) John Kalbasa

Secretaries of the Third General Convention

ТРЭЙЦІ САБОР Б. А. П. Ц.

П. МАНЬКОЎСКІ

ПЕРШЫ САБОР

Першы Сабор, або Саборык з прычыны яго лякальнага характару; БАПЦ на чужыне меў месца 5/VI/1948 году ў гор. Канстанцы, Нямеччына, у вельмі крытычнай абстанове: два гады раней усе нашыя герархі і мітрапаліт (2 Беларусы і 5 Расейцаў) адышлі ад нас і прылучыліся да Расейскай Зарубежнай Царквы, гэтым фактычна ліквідуючы Беларускую Царкву. Цікава, што нешта такое здарылася ў нас ужо на першы раз: у 1596 г. на саборы ў Берасці таксама ўсе герархі наше Царквы, пад цікам съвецкае ўлады і слугаў Ватыкану, пайшлі на Вуню з Рымам і так злыквідавалі Праваслаўную Мітраполію Літвы. Цікавай увабодвух выпадках была рэакцыя народу: людзі адмовіліся ісьці съследам за герархамі, якія вялі да чужога, а сталі цьёрда на шлях абароны роднае Царквы і старых парадкаў. Але калі ў XVI ст. іх маглі прымусіць да послуху сілай зброі – стары выпрабаваны мэтад „агнём і мячом”. – Даўк у XX ст. на вольным Захадзе пра гэта і думаць не прыходзілася. Вось мы і скарысталі з волі Захаду і ўзяліся за ратаванье свае Царквы – гэта і было зроблена на Саборы ў Канстанцы.

Сяньня, пасля 36-ці гадоў, ясна бачым, якімі пустымі былі крыкі ігнарантаў пра некананічнасць аднаўленчыні БАПЦ. Найперш, каноны зусім не регулююць такой справы, як здрада *у сіх герархах* свае Царкве. Айцы Царквы такой сітуацыі зусім не прадбачылі. А тым часам, у гісторыі нашай Св. Царквы яна здарылася ўжо двойчы! За першым разам аднавіць герархію памаглі нам Цэркви-сёстры Ўсходу, а другім разам – Царква-систра Ўкраінская. І што тут некананічнага? Найважнейшае, што ўдзельнік 1-га Сабору сьв. пам. Архіепіскап Сергій (Охотэнко) быў кананічным епіскапам, і што сьв. пам. Архіепіскап Васіль быў кананічна хіратанізаваным епіскапам. Такім-жа быў і сьв. Пам. Мітрапаліт Андрэй. А гэта робіць нашу Св. Царкву кананічнай. Такой вывінаюць Яе Патрыярхі Ўсходу і іхня экзархі на Захадзе. Непрызначаныне з боку ворагаў зусім нас не зьдзіўляе.

ДРУГІ САБОР

Другі Сабор БАПЦ на чужыне адбыўся аж 24 гады пасля 1-га, у 1972 годзе, у зусім іншай сітуацыі: адышлі ў вечнасць абодва аднаві-

Сабор в ладзе Протапрасьвіцера а. А. Кулакоўскі

цел Царквы: сьв. пам. Арх. Васіль у 1970 годзе, а сьв. пам. Арх. Сергій у 1971 годзе. Але Царквы яны не асірацілі. Іх месца занялі новавысьвячаныя ўладыкі Андрэй і Мікалай. З новымі людзьмі ў кіраўніцтве заціхлі на хвіліну старыя сваркі і Сабор прайшоў у духу згоды і задзіночаньня. Быў выбраны Першагерарх. Наданынем яму тытулу Мітрапаліта Сабор заскочыў ворагаў. Гэта значна павысіла прэстыж нашай Царквы ў съвеце. Нажаль, незабавам пачынаецца сыштэматычная і вострая нагонка на сьв. пам. Мітрапаліта Андрэя, якая ўканцыла пераходзіць ув адкрыты перасьлед: перамучаны ім пачэсны, хваравіты старычок не дажыў году да наступнага Сабору і аддаў душу Богу 21 красавіка 1983. Слава яго памяці! Ды прасьлед гэны не аблежаваўся да асобы аднаго Мітрапаліта. Пачынаючы з 1980 году яму падпалі і шматлікі вернікі, духоўнікі, ды навет той-же нягодны былы арх. Мікалай. Толькі-ж ніхто з іх ня змог даць ворагам Царквы такога герайчнага адпору, як той слабенькі, здавалася-б, старычок. Не, не знайшлося сярод іх герояў – паraphвія за паraphвія без прычыны, без патрэбы, бяз ладу і складу падымаецца на бунт супроць Мітрапаліта. Епікапніяднік знайшоў выгодны мамэнт, каб перахапіць у свае брудныя рукі чужыя паraphвія і Царква распалася ў нас на вачах. Кідаць на пакойнага старычка ўсю віну за тое, што сталася – поўны абсурд: нікога ён не пакрыўдзіў, нікога не ўразіў, нікіх канонаў ні параграфаў статуту не парушыў. А хто вінаваты – зусім нам добара ведама.

Працуе Мандатная Камісія

Рэпрэзэнтацыя духовенства на Саборы выглядала наступна: Яго Высокап. Архіепіскап Ізяслав, Протапрасьвіцер А. Кулакоўскі (Аўстралія), Протапрасьвіцер В. Кендыш (ЗША), Протапрасьвіцер др. А. Смаршчок – апошнія два з уважлівых прычын не змаглі прыбыць асабіста і былі рэпрэзэнтаваны пісьмовымі паўнамоцтвамі; Мітрафорны Пратаерэй Ян Абабурка, Пратаерэй Ян Пекарскі (Англія) і Ерэй Максім Таўпека (Канада). Згодна з рапартам Мандатнай Камісіі ўсіх важных галасоў на III Саборы было 39 (на II Саборы было 38!), у тым ліку 12 пісьмовых паўнамоцтваў. Галасы разьдзяляліся наступным парадкам: духовенства – 7; дэлегаты ад паraphвія – 20; Рада БАПЦ (ЗША і В. Брыт.) – 9; Кантрольная Камісія – 2; радактар выд. Кансысторыі – 1.

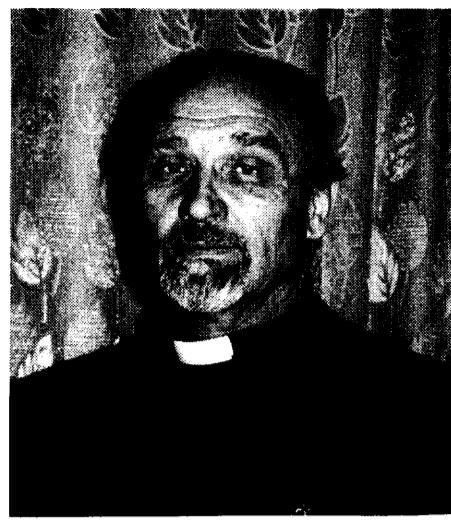
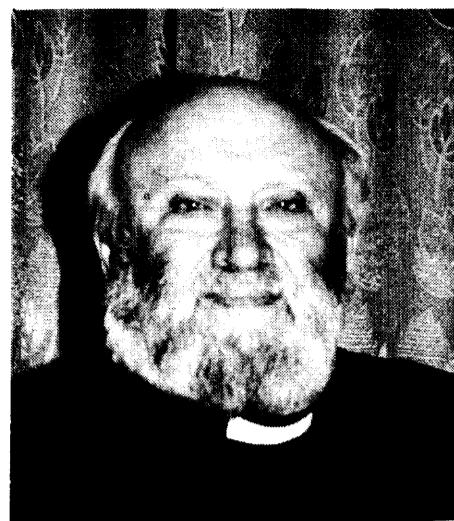
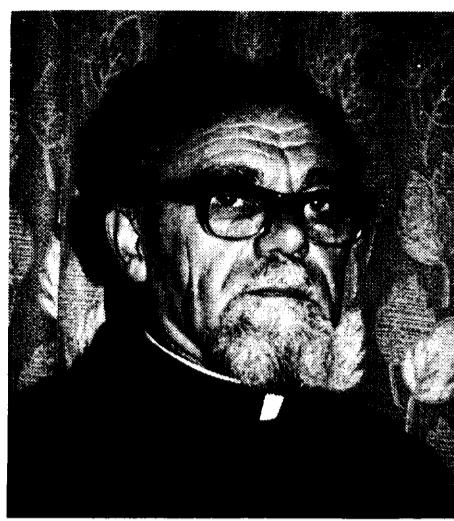
У III Саборы БАПЦ не прыняла ўдзелу Паraphвія БАПЦ сьв. Апосталаў Пятра і Паўла ў Адэлайдзе, Аўстралія, дзе запанавала неразбіярыйка. Ня было рэпрэзэнтацыі і ад Сэрбскай Паraphвія ў Барбэнтоне, ЗША, дзе згодна інфармацыі съвятара а. А. Родэнковіца згарэла царква і паraphвія расфармавалася. (Згодна пазнейшай інфармацыі, двух адшчэпнікаў з Кліўленду прыехалі да а. Родэнковіча і ашуканствам атрымалі ад яго подпіс на ўпаўнаважаніні на так-званы адшчэпніцкі „Сабор” у Гайлэнд Парку. Адшчэпнікі пераканалі а. Родэнковіча, што закалот у БАПЦ больш не йснуе ё а. Родэнковіч поўнасцю спадзяваўся, што

На Саборы выступае Мітра. Прат. а. Янка Абабурко

з Таронта, Канада, патрабуеца выясняненне: як ведама, гэта два галоўныя асяродкі бунту супроць легітымных царкоўных уладаў БАПЦ. Але нам ведама таксама, што ў кожнай з гэтых Паraphвіяў ёсьць вялікая група вернікаў, якія прызнаюцца на пісьменнай падставе на Саборы БАПЦ. Даўжэ гэтага і было ім дазволена выбраць нармальную дэлегацыю (двух дэлегатаў) на III Сабор БАПЦ. Група з Гайлэнд Парку правяла свае выбары пры актыўным удзеле легітымнага Кіраўніка свае Паraphвія ўладыкі Ізяслава.

Уладыка Ізяслава будзе на „Саборы” ў Гайлэнд Парку. Заўважыўшы сваю памылку, а. Родэнковіч потым перапрасіў Уладыку Ізяслава ў прысладу гроши / складку / ад свае паraphвія да Кансысторыі. – рэдакцыя). Што-ж датычыць паraphвія сьв. Духа ў Дораты, Н. Дж., ЗША, дык яна ня лічыцца на съпіску Паraphвіяў БАПЦ ад часу, калі яе былы кіраўнік, Карп Стар, быў растрэжаны і папаў пад суд. Такім збуцтаваныя паraphвія ў Кліўлендзе, ЗША, і ў Дэтройце, ЗША, як і збуцтаваныя часткі паraphвіяў у Гайлэнд Парку, і ў Таронта, часова на фігуруюць на съпіску Паraphвіяў БАПЦ – ніводная з іх ня можа быць браная пад увагу пры ўстанаўленні кворуму на III Саборы БАПЦ. Такім чынам на Саборы адсутнічала толькі адна Паraphвія БАПЦ з Адэлайды, Аўстралія – 3 галасы. Тады ўсіх магчымых галасоў было 42, з чаго рэпрэзэнтаваных на Саборы ў Ман-

Святары Б.А.П.Ц. асабіста прысутныя на Сабры. Зълева направа: Мітрафорны Пратаерз Янка Абабурко з Англіі, Пратаерз Ян Пекарскі з Англіі, Протапрасвіцер А. Кулакоўскі з Аўстраліі і Ерэй Максім Таўпека з Канады.

чэстары было 39, або 93%; вымаганы Статутам мінімум для кворуму 50%. Гэта азначае, што Сабор быў поўнапраўным, ды быў-бы такім навет калі-б лічыць і ўсе збунтаваныя парахві!

Першы дзень працы Сабору

Першы дзень працы III Звычайнага Сабору БАПЦ пачаўся малебенам, пасля якога гаспадар царквы Жыровіцкіх Божае Маці і Кіраўнік Парахві, Мітр. Прат. Ян Абабурка, сардечна вітаў усіх прыбыўших на Сабор здалёку і эблізу духоўных, дэлегатаў і гасцей ды запрасіў Яго Высокапрэзісвяшчэнства Архіепіскапа Ізяслава заніць месца за прэзыдыйальным сталом. Уладыка тут-же паклікаў да парадку і адчыніў Трэйці Звычайны Сабор Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы на чужыне кароткім уступным словам і хвілінай цішыні для ўшанаванья памяці адыхоўшых у вечнасьці, сув. пам. Мітрапаліта Андрэя, Арх. Васіля, Арх. Сергія і ўсіх наших сьвятараў. У Прэзыдыюм былі пакліканы ўсе духоўныя, а з вернікаў сп. М. Віценчык, сп. Я. Гралеўскі і два сакратары – сп. Я. Калбаса і сп. П. Манькоўскі. Быў зацверджаны склад трох Камісій – Мандатнай, Рэзолюцыйнай і Статутовай, якія ўжо працавалі.

Прыняўшы парадак дня нарадаў на ўсе тры дні, прысутныя праслушалі прысланыя Сабору прывітаныні і выступленыні з вітаньнямі і пажаданыні ўдачы – індывідуальныя і ад арганізацыяў, ад людзей, што хвароўшы душою за сваю Царкву і Яе лёс. Наступна быў прачытаны, перадыскутаваны і прыняты пратакол II Сабору БАПЦ з 1972 году.

Выбраны новы Мітрапаліт БАПЦ

Пасля ўладжанья ўсіх спраўаў фармальнага значэння Сабор урэшце змог прыступіць да галоўнага пункту парадку першага дня нарадаў – да выбару Першагерарха. Справа, бязумоўна, ня выглядала дужа

складанай, паколькі быў усяго адзін кандыдат. Затое погляды разышліся ў пытаныні тытулу, які Сабор мае яму надаць. Адны ўважалі, што трэба нам быць пасъядоўнымі і трымацца створанай ужо традыцыі, надаючы Першагерарху тытул Мітрапаліта. Другія радзілі пачакаць, або аддаць справу на вырашэнне духавенству. Пасля ажыўленай, хоць і зусім спакойнай дыскусіі, ўсё-ж Сабор аднаголосна выказаўся за першую канцепцыю ды на прапанову вядучага Старшыні а. Аляксандра абвесціці нашага Першагерарха Уладыку Ізяслава, МІТРАПАЛАІТАМ пад дружны воклік – Аксіос! Аксіос!

На завяршэнне першага дня працы Сабору Уладыка Мітрапаліт прачытаў рэфэрат на тэму „Падзеі апошніх год і сучасны стан БАПЦ”, а юрысконсул В. Гарошка зложыў інфармацыю пра стан судовых спраў, ведзеных ім ад імя Кансысторыі, і адказаў на пытаныні дэлегатаў.

Другі дзень працы Сабору

Другі дзень Сабору пачаўся ўрачыстай Архірэйскай Літургіяй, якую правіў Яго Выс. Уладыка Мітрапаліт у асысьце прысутнага на Саборы духавенства пры перапоўненай вернікамі царкве. Сыпяваў на дзіва добра сьпеты, моцны хор, ствараючы праудзіва ўзанеслы настрой. Пасля сув. Літургія была адслужаная Паніхіда з нагоды першых угодкаў съмерці сув. пам. Мітрапаліта Андрэя.

Пасля Божае Службы мясцовае Сястрыцтва зарганізавала щоды пачастунак для ўдзельнікаў Сабору і гасцей. Паслі ўспышыся, прысутныя праслушалі з увагай рэфэрат раднага БАПЦ П. Манькоўскага на актуальную тэму „Захоўніца Царква і Беларусь”. Рэфэрат узбудзіў у слухаючоў живое зацікаўленыне.

Калі гадзіны 3-цяй па п. Сабор прыступае да далейшае працы. На парадку дня спраўаў: (а) Сакратара Кансысторыі Протапр. В.

Кендыша, які па прычыне хваробы змог падрыхтаваць толькі кароткі накід падзеяў у БАПЦ ад 1972 году, што было ўзята пад увагу, але не чыталася. (б) Скрніка Кансысторыі, сп. П. Манькоўскага, які прадставіў фінансавую дзейнасць Кансысторыі за час ад верасеня 1982 году да траўня 1984 году. Скарнік съцвердзіў, што фінансы

Протапр. А. Кулакоўскі, Протапр. В. Кендыш, Протапр. др. А. Смаршчук, Мітр. Пр. Я. Абабурка, Прат. Я. Пекарскі, Ерэй М. Таўпека. Ад вернікаў: Д. Курыловіч, У. Курыла, В. Лосік, А. Лысюк, П. Манькоўскі, М. Войтэнка, а на месца выбыўшых па здароўю А. Шастака і М. Тулейкі былі дабраныя Я. Ясьвілціч з Лёндану і М. Нэстар, ЗША. Новая

Здымкі з Багаслужбы ў Мачэстары

Співае царкоўны хор

нашай Царквы ёсьць у стане крытычным і заклікаў ўсіх да большай ахвярнасці. (в) Кантрольная Камісія ў складзе др. Р. Гарошки і сп. А. Нэстара; апошні прачытаў спраўаў з праведзенай Камісіяй кантролі галоўна фінансавай гаспадаркі Царквы, з якое вынікае, што Камісія знайшла справодзіцца ў парадку, які выявіла ніякіх злоўжываньняў грашыма і прапануе ўсім тым, хто ахвярна працаваў дзеля павялічэння фінансавай базы нашай Царквы падзяку ад Сабору. Пропанова прынята аднаголосна.

Выбраны новая Рада БАПЦ і Кантрольная Камісія

Наступным пунктам Сабор устанаўвіў новы склад Рады БАПЦ. Ад духавенства ўсе ўваходзяць: Яго Выс. Уладыка Мітрапаліта Ізяслава,

Кантрольная Камісія: др. Р. Гарошка, А. Нэстар і Л. Войтэнка.

Апошнім пунктам нарадаў другога дня Сабору былі папраўкі і змены да Статуту БАПЦ з метай выпраўлення і ўдакладнення ранейшага тэксту, павялічэння аўтарытэту Правячага Епіскапа Епархіі, Сабору Епіскапаў, як і Кіраўніка Парахві, запабяжэння бунтам, змагання з адшчэпнікамі, і т.п.. Сабор унёс шмат паправак і дапаўненняў у 27 параграфаў Статуту Царквы. Між іншым было пастаноўлена, што Звычайніца Саборы БАПЦ будуть склікацца не што 12, а што 6 гадоў.

Трэйці дзень працы Сабору

Трэйці і апошні дзень нарадаў III Сабору пачаўся а гадзіне 10 раніцы кароткай прынагоднай малітвой (працяг на 8-й бачынцы)

КАЛЯДНАЕ АРХІПАСТЫРСКАЕ ПАСЛАНЬНЕ

Усячэснаму Святарству й Багалюбным Вернікам

Беларускае Аўтакефалнае Праваслаўнае Царквы

Дарагія ў Хрысьце Браты й Сёстры!

„Слава на вышынях Богу і на зямлі мір у сярод людзей добрае волі” (Лук.2,13). Ангелы абвясцілі людзям вялікую радасць і мір на зямлі яшчэ тады, калі нарадзіўся Госпрад славы – Хрыстос Бог. Той, Хто вякі стварыў і ад вечнасці прыгатові нам спасеніе, зъявіўся, як Дзіця, на зямлі, каб аднавіць старасць наша прыроды. Ужо, як Дзіця, застрашыў уладароў зямлі, бо нават Цар Ірад, пачуўши аб Яго нараджэнні, занепакоіўся і ўесь Ерусалім з ім (Мц.2,3). Такая сіла нашага Агнца-Дзіцяці, такая непераможная сіла Божага Дзіцяці, з якою Ен нараджаецца! Нараджаеща Ен разам і з разумам, бо Той, Хто мае ў дзяцінстве Сваім сілу, Той мае і рэзум. „Вялікі Госпрад Наш і вялікае сілы, разум Ягоны няшчыслёны” (Пс.146,5). Нараджаеща нам і Дзіця і старадаўны днімі, Дзіця і (разам) Айцец, бо аб нараджэнні Ягоным гаворыць прарок

Ісая: „Айцец будучага веку”. Нараджэнне Ісуса Хрыста сустэрэлі з радасцю ўсе людзі добрае волі, як Віфлеемскія паствухі ды нават цары з усходу прышлі пакланіцца Яму й прынеслы свае дары. Свята Нараджэння Хрыста надае ѹ нам новы пачатак, бо з нараджэннем Госпада съвет пачаў жыць новым жыцьцём. Той, аб Якім прарокі прадвяшчалі праз вякі, нарадзіўся, каб вывесці род людзкі з пад улады князя съвету гэтага, князя цемры.

Нараджэнне Гасподняе ёсьць Свята спасенія створанае Хрыстом, Які прынёс справядлівасць, любоў, свабоду і мір. Ніхто ня можа зънішчыць радасць Нараджэння Хрыста, бо яна дзее ў душы людзей, а душа ёсьць несъмротная, яна не ўмірае.

Хрыстос нарадзіўся, каб людзтва звольніць ад кайданаў грэху й завесці яго на вышыні духоўнага.

прышоў установіць мір у нашых душах і сэрцах, мір у нашых дамох і на съвеце.

Мы ведаем, што ў многіх частках съвету няма супакою, а ў сэрцах многіх людзей няма ласкі, прыхильнасці, спрыяньня й зычлівасці. На съвеце цяпер пануе натуга, беспарарадак, няпэўнасць. Людзі стала жывуць пад пагрозай, у страху за сваё жыцьцё. Наш супольны вораг імкнецца заваяваць съвет сваёй зынішчальнай ідэалогіяй.

Мы з болем у сэрцы перажываем нязгоды ў нашай Царкве й молім усеміласцівага Спаса, каб паслаў мір для ўсіх нас.

Успамінаючи калішнія съяткаўшыні нашыя на Бацькаўшчыне, мы павінны злучыцца духам з нашымі роднымі праваслаўнымі хрысьціянамі, каб урачыста й тут съяткаўшы, узносячы нашыя шчырыя малітвы й служэныні ўсемагутнаму Богу за супакой у съвеце й лепшую долю для нашага паняволенага

Беларускага Народу.

Мы патрабуем Божага кіраўніцтва й дапамогі як асобы і як народ. Філософія моцнага й бязлітаснага матэрыялізму атручвае душы нашых людзей. Святое імя Бога ёсьць зъняважанае.

У гэтых Святых Дзенях, зъвернемся нашымі сэрцамі й разумам да Князя Міру – Хрыста, каб узнавіць нашыя рэлігійныя пераканаані, ажывіць нашу веру і ўзмацніць нашыя маральныя вартасці і адлагу, каб устаяць супраць падступнага міру на съвеце, і паказаць сваю дзеянасць дзеля міру Хрыстовага.

Вітаем усіх з Вялікім Святым – Нараджэннем Госпада нашага Ісуса Хрыста й жадаем шчодрых ласкаў ад Усёшчодрага Госпада Бога.

Хрыстос нарадзіўся, Яго славіце!
Данае ў сънежні лета Божага 1984.

Пакорны Мітрапаліт Ізяслав
Першагерарх Б.А.П.Ц.

Выясьненіне ў Перасцярога

Днімі папала нам у руکі лістоўка, зробленая на бланку з загалоўкам „Рт. Рэв. Арчбішоп Мікалай”, „архіпастырскае пасланье” і падпісаная „З Божае ласкі архіяпіскап Мікалай Першы Герарх БАПЦ”. Яно можна было-б зусім зыгнараваць гэту пісаніну чалавека, ці то псыхічна хворага, ці страціўшага рэшткі сумлення, якому карціць ашукаць Бога і людзей, але дабро нашай Святой Царквы вымагае выпрасташць тое, што ён так лоўка павыкрайляў.

На пачатку свае лістоўкі М. Мацукеўіч кажа, што „Царква гэта ёсьць збор людзей веруючых у Хрыста і Ягоную Навуку” (апіскі выпраўленыя намі) і мы цешымся, што ён гэта ўрэшце зразумеў. Але ён і ня піша, што рабіць з тымі, хто толькі на словах за Хрыста, а ўчынкамі сваімі Яго дзень у дзень забіваюць, расьпінаюць на крыжы. А што ён сам адзін з такіх, ня можа быць найменшага сумлення, бо яму было даведзена чорна на белым – за гэта ён пазбаўлены сану і адлучаны ад Царквы. Мацукеўіча ніхто не пакрываў: сам ён пакрываў сябе, перш пакрываў дзіця Хрыста.

Далей у лістоўцы ён піша пра Саборы Царквы, на якіх, паводле яго, „вырашаліся насьпелыя праўлемы”. Гэта, як ведама, ня зусім так, бо тыя Саборы разглядалі не справы людзкія, а справы Веры і Царквы. Саборы замацоўвалі традыцыі Царквы ды ўстанаўлялі праўлы-каноны, якія забавязваюць усіх па сяняшні дзень. Два з тых праўлаў (Ап.Пр.34,35) кажуць епіскапу, каб ня съмей распараджацца

ў чужой епархіі пад пагрозай утраты свае ўласнае епархіі і сану. Мацукеўіч колькі разоў дапусціўшы гэту пачатку праступку, прычыніўшы нашай Святой Царкве вялікую шкоду цераз бунты і раскол – і атрымаў, на што заслужыў. Але ён і ня думае каяцца ў сваіх цяжкіх грахох: вось ужо другі год, як ігнаре пастановы Сабору Епіскапаў і не астаўляе збунтаваных парахвіяў, бо быццам яго „людзі хочуць”, уводзячы так у жыцьцё Царквы элемэнты народу-ладзтва, што ёсьць поўная ерась. Гэтым ён найбольш і карыстаецца ў сваёй разбуральной дзеянасці.

Як ведаем, на Паведамленыне Кансысторыі ад 11/I/84 пра скліканыне 3-га Звычайнага Сабору БАПЦ ў Манчэстры, Англія, Мацукеўіч і яго кліка адказаў скліканнем свайго прыватнага псеўда-сабору ў Гайленд Парк, Н. Дж., ЗША, на тую-ж самую дату... – мэта падрыву легітымнага Сабору відавочная. Яго Выс. Ўладыка Ізяслав адмысловым Архіпастырскім Пасланынем ад 5/II/84 забараніў духавенству і вернікам усякі ўздел у гэтым псеўда-саборы ды ўсякія дачыненіні з Мацукеўічам і яго клікай – і людзі паслухалі: сяньня ўжо ведаем, што ў тым „саборы” Мацукеўіча не прыняла ўдзелу ніводная легітымная парахвія БАПЦ, ніводзін наш духоўнік, ніводзін піскап. Ни глядзячы на ўсё гэта, Мацукеўіч у сваёй лістоўцы апавяшчае, што „З Божай ласкі і па Вашаму выбару (!) на мяне прыпаў цяжкі абавязак узнічальнік БАПЦ...” Гэтыя брэдні чалавека затраціўшага сваё сумленыне ёсьць образай усіх нас, бязбожным зъдзекам над нашай Святой Царквой і насымешкай над Яго законамі.

Стварыўшы хаос у Царкве і зъвёўшы ўесь працэс праваслаўнай законнасці да ўзроўню партыйнай махінаціі, гэтыя яўны злачынец цяпер у сваёй лістоўцы бярэцца вучыць усіх нас хрысьціянскай

маралі. Падзяліўшы і разбурыўшы нам парахвіі, ён ехіда цвердзіць, што „у нас няма ніводнага такога разыходжання, якога нельга было-б залагодзіць праз рассудак і добрую волю” – а як-же, ды чаму не, калі-б толькі ён схацеў урэшце спыніць сваю разбуральную работу і аставіць нашыя парахвіі ў супакоі! Але-ж ня гэта яму ў галаве, бо яго мэта – канчатковая разбуральне нашай Святой Царквы. З гэтай мэтай ён узвеў сябе ў сан „першага герарха” ды падбраў сябе фікцыйныя „новыя кіруючыя й кантрольныя ворганы” – „раду БАПЦ”, „кансісторыю” і т.д., каб давесці Царкву да канчатковай руіны. Вось чаму нельга нам гэтых брэдняў ачмурэлага нягодніка ігнараваць.

Як было паведомлена асобным Камунікатам Кансысторыі ад 1 чэрвеня 1984 г. Трэйці Сабор БАПЦ, што адбыўся 26, 27 і 28 травеня г.г. ў Манчэстры, Англія, прайшоў вельмі ўдала. Амаль усе легітымныя нашыя парахвіі (93%) былі на ім рэпрэзентаваныя. Сабор зацвердзіў Яго Выс. Архіепіскапа Ізяслава на становішчы Першагерарха БАПЦ і надаў яму тытул Мітрапаліта. Там-же былі выбраныя – новая Рада БАПЦ, Кансысторыя ды Кантрольная Камісія. Паколькі Мацукеўіч у сваёй лістоўцы заклікае да „супрацоўніцтва” з яго псеўда-кансісторыяй, уважаем за неабходнае прыпомніць духавенству і ўсім вернікам, што і **надалей астасціца ў сіле забарона ўсякіх дачыненінў** з М. Мацукеўічам асабіста і з яго клікай, прагалошаная ў Архіпастырскім Пасланыне ад 5/II/84. Маєм надзею, што і гэтым разам забарона гэта знайдзе поўнае падтрыманье сярод нашых людзей добрай волі і такім парадкам Святой Царквы наша пазьбегне хаосу і развалу.

Просьба да Кіраўнікоў Парахвіяў вывесці гэты камунікат на дошцы паведамленыня парахвіі, ці на іншай дарозе пастарацаца давесці яго да ведама ўсіх вернікаў.

– Кансысторыя БАПЦ

19 ліпеня 1984

РАЗСТРИЖАНЫ

„ПАЯСЬНІЎ” АБ САБЕ

Пасля доўгага маўчаньня аб разстрыйкі і выключэнні із БАПЦ былога япіскапа БАПЦ, Ню Ёрская адшчэніцкая прэса №321 за ліпень-жнівень 1984 г., ўрэшце піша, што на сваім адшчэніцкім „саборы” ў Гайленд Парку ў травені г.г., разстрыйкы былы Арх. БАПЦ, цяпер Міхайл Мацукеўіч, „паясьніў”, што выключэнні гэняя былі беспадстаўныя, няпраўныя, яны пярэчылі канонам Праваслаўнае Царквы Статуту БАПЦ, а таму няважныя.”

Гэта няшчасная зацемка вартая заўвагі не таму, што разстрыйкы займаецца самасудам і беззаконнем, але больш таму, што газета якае тытуле сябе „Газэтай Беларусаў у Вольным Съвеце” недапушчае ніякіх інфармацый з другога не-адшчэніцкага боку й аб Мітрапаліту БАПЦ, Ізяславу. Друкуючы вышэй успомненую зацемку безкрытычна, аднабакова й як-бы ўсё там сказанае было съвятої прадай, БАЗАўская газета „Беларус” зігнаравала вялікую колькасць дакументаў выданых Кансысторыяй БАПЦ ў якіх дакладна тлумачыща чаму Мацукеўіч быў разстрыйкы. Гэтай тактыкай той „съвяты Беларус” съведама займаецца прапагандай і пашырэннем адшчэніцтва. Яшчэ ёсьць шмат іншых падобных прыкладаў съведамае аднабаковасці ў „Газэце Беларусаў у Вольным Съвеце”, некаторыя з якіх уснамінаюцца ў папярэдніх немарох „ЧАС”.

Такі прапагандовы падыход да справы ў друку, асабліва да важнай справы, як да Беларускай Нацыянальнай Царквы й да Беларускай Мітраполіі, ня ёсьць адзнакай свабоднай прэсы, асабліва той што прэтэндуе на „Газэту Беларусаў у Вольным Съвеце”, але адзнакай склоннасці да таталітарнай систэмы й рэпрэзэнтуе цэнзуру й палітычную кантроль над прэсай найгоршага тыпу – дарма што гэтая няшчасная прэса называецца „беларускай.”

ВЯСЁЛЫХ КАЛЯДАЎ

i

Шчасливага Новага Году
ўсім падпішчыкам, знаёмым
і ўсім беларусам жадае
РЭДАКЦЫЯ ГАЗЭТЫ „ЧАС”

ПРЫВІТАНЬНІ МІТРАПАЛІТУ Б.А.П.Ц. З МЭЛЬБУРНУ

Яго Высолапрэасьвяшчэнству
Уладыку Ізяславу
Мітрапаліту Св. Б.А.П.Царквы

Высокапрэасьвяшчэннайшы й дарагі Уладыка!

Ад імя Сястрыцтва пры парахві Віленскіх Мучанікаў у Мэльбурне, Аўстралія, ВІТАЕМ ВАС Высокапрэасьвяшчэннайшы Уладыка Ізяслава з прыняцьцем абовязку Першагерарха й аднаразова тытулу Мітрапаліта Св. Б.А.П.Царквы, ды жадаем Вам добрага здароўя, радасці духовае, непахіснасці ў абароне съвятасці БАПЦарквы, перахаванні хвалы-годных звычаяў й традыцый нашага пабожнага народу, гонару шчырых вернікаў БАПЦарквы ды рэспэкту сярод усіх людзей добрае волі.

Мы шчыра просім Господа Нашага Ісуса Хрыста аб дараванні добрага здароўя ды прадоўжанні жыцця Вашага на многія лета!

Дай Божа!
Жнівень, 1984.

ПАДЗЯКА за ГАСЬЦІННАСЦЬ
на Саборы Б.А.П.Ц.

Дарагі

а. Мітр. Пратэярэй Ян Абабурка,
Царкоўная Рада, Сястрыцтво й Пафіяне Прыходу
Жыравіцкай Божай Маці ў Манчэстры, Англія.

Ад нашае Парафіі Сабору Св. Кірылы Тураўскага ў Брукліне, а таксама і ад другіх дэлегатаў і гасцей прысутных на 3-ім Саборы БАПЦ, асьмелоўся шчыра Вам усім падзякаваць за Вашу так шчырую гасціннасць, якую Вы выявілі пад час нашага пабыту на 3-м Саборы БАПЦ.

Мы вельмі ўдзячны за тое, што Вы нас так удала закватэравалі, дзе мы мелі выгодныя начлегі, смачна падрыхтаваныя пасілкі, дзъве багатыя бяседы для ўсіх прысутных у царкоўнай залі, а таксама дармовую камунікацыю. Усім гэтым Вы заашчадзілі шмат грошай прыежджым і разам дапамаглі так удала адбыцца Сабору.

Будзем верыць, што Бог пазволіць за 6 год гасціць Вас на 4-м Саборы ў нас у ЗША. Тымчасам хай Бог пашле Вам сілы й духу ў Вашай сямейнай, царкоўнай і агульна грамадzkай працы.

Мы разъехаліся з найлепшымі аб Вас уражаньнямі і ўспамінамі Ваш будзэм заўсёды добрымі словамі. Дык яшчэ раз Вялікае Вам беларускае дзякую за Вашу так дбалую гасціннасць, за Вашу сардэчную ветлівасць і за твая песьні... і „Бывайце здаровы жывіце багата”.

Такімі мы павінны быць усе беларусы. Нам трэба паважаць адзін другога ды лічыцца з кожным разважаньнем карысным для нашай агульной беларускай справы.

— Ул. Курлыка
Дэлегат 3-га Сабору БАПЦ

25-ы Юбілей Беларускага
Праваслаўнага Прыходу ў Чыкага
(ГРЭЦКАЙ ЮРЫСДЫКЦЫ)

У нядзелю 20-га лістапада 1983 году Беларуская Праваслаўная Царква Св. Іоакіма і Іакава, ў Чыкага съвятавала свой 25-і гадовы юбілей.

Багаслужбы ўзначаліў Чыкагскі грэцкі Япіскап Іакавос з даручэннямі Архіяпіскапа Іакаваса, Экзарха Сусветнага Канстантынопальскага Патрыярха ў Амерыцы.

Япіскапа Іакаваса ўсправаджаючага Яго Архімандрыта Іссая Хранопулюса сябра Царкоўнай Управы М. Латушкін сустрэў у дэзвярах царквы кароткім прывітальнікам словам з хлебам і солью. Япіскап благаславіў сустракаючых, а хор пад кіраўніцтвам рэгента парафіі У. Барушкевіча заспіваў: „Ісполаймы деспаста”.

Япіскапу Іакавасу саслужылі: Архімандрит Іссая, Наставацель прыходу а. Варнава, былы Наставацель а. Протаіерэй Леў Астроўскі, Протадыякан а. Ільчук В. і дыякан

а. Янка Вялюкевіч із Ракфорду.

Святочная Багаслужба праходзіла вельмі ўрачыста ў залітай сонечным съвятлом царкве й напоўненай вернікамі. Царкоўны хор падмашаваны харыстамі із Ракфордзкага прыходу Хрыста-Спаса ў якім шмат беларусаў, съпіваў задушэўна і надхнёна. У ліку съвятуючых была вялікая група гасцей із Ракфорду і другіх асяродкаў.

З навучальными пропавядзямі выступаў Япіскап Іакавос і Арх. Іссая, якія заклікалі праваслаўных беларусаў і ўсіх праваслаўных съмела паказаць съвету свае праваслаўныя традыцыі й культуру, якія тут зьяўляюцца часткай кангламэрату амэрыканскай нацыі.

Пад час Багаслужбы Япіскап Іакавос урачыста ўзвёў а. Варнаву ў сан Архімандрита, а пафіяна а. Пілецкага нагадзіў стхірам.

За стойкасць у Хрысціянскай

З НАРАДЖЭНЬНЕМ ХРЫСТОВЫМ

Вітаем
Высокапрэасьвяшчэннага Уладыку Мітрапаліта ІЗЯСЛАВА
Дастойнае Святарства і ўвесь клер царкоўны, паraphвіяльныя
Рады, Брацтвы й Сястрыцтвы, ды ўсіх вернікаў Беларускай
Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы і ўвесь Беларускі
Народ на Радзіме ў чужыне.

Кансысторыя й Рада БАПЦ

3 НАРАДЖЭНЬНЕМ ХРЫСТОВЫМ
i з Новым — 1985 — Годам

Віншуем
Усіх Братоў і Сёстраў у Хрысьце і шлём найшчырэйшыя
пажаданні здароўя і радаснага жыцця.

Мітрафорны Пратэярэй а. Васіль і Матушка Марыя Кендыш

„ВАСІЛЬКОВАЕ” ВЯСЕЛЬЛЕ

У нядзелю 23-га верасьня 1984 г. адбылося вясельле Ліды Данілюк з Доналдам Фішэрам. Вянчаў маладых Я.М. Мітрапаліт БАПЦ Уладыка Ізяслава ў Катэдральным Саборы Св. Кірылы Тураўскага ў Брукліне, дзе ў мінулым кіраўніком парафіі быў дзед нарэчанае а. Хведар Данілюк. Узмоцнены хор пад кіраўніцтвам спадарычны Ларысы Курыла прыгожа пляў шлюбныя песні ўпяршыню на беларускай мове. У царкве было шмат людзей, сваякоў і прыяцеляў маладых ды іхніх бацькоў. Спадарства Марыя й Барыс Данілюкі прыкладлі ўсе старанні, каб вянчаньне дачкі Ліды было як найбольш урачыстым.

Маладая — Ліда Данілюк ужо шмат год належыць да Беларускага Танцаўнога Аансамблю „Васілёнок” ды ўдзельнічае ўсва ўсіх ягоных выступленнях, як здольная й выдатная танцаўніца. Яе любіць і шануе ўся маладзь і старэйшае грамадзтва за ейную ахвярную нацыянальную дзейнасць. Малады-ж сваім прыемнымі харектарамі ды прыхільнасцю, а нат і шамогай у дзейнасці аансамблю здабыў сабе агульнае прыяньне й сяброўства сярод нашае маладзі й тых старэйших, што мелі нагоду зь ім сустрэцца. Таму ѹшмат беларуское маладзі ды ѹсталых людзей зь Нью-Ёрку ў ваколіцаў прыйшло на іхні шлюб, каб

супольна парадавацца й пажадаць маладым шчасці ў сямейным жыцці.

Трэба адзначыць, што сымбаль аансамблю — наш гожы васілёнок, упленены ў букеты маладое й дружак, у кветкавым прыбраныні царквы, вылошкавым колеры сукенкаў дружак ды прышліленых вясельнікам бутаньерках стаўся матывам гэтага запраўды беларускага вясельля.

Пасля шлюбу адбылася багатая, вясёлай й поўная ўцехі бяседа ў вадумысловай залі ў Мінэолі, што на Лонг Айлендзе. Кактэйл і смачны абед, прыемны настрой, музыка й няспынныя танцы (з агульнай „Лявоніхай”) зрабілі гэтася вясельле адным з найбольш удалых.

А яшчэ съледам даўняга краёвага звычаю замест паясоў і ручнікоў, якімі ў нас даўней маладая дарыла вясельніку, гэтым разам на сталох да ўсіх хіліліся зноў між каласамі нашыя васількі, у аздобленых беларускімі народнымі ўзорамі фляконах, што іх маладая парупілася сама зрабіць. Кожны, хто быў на вясельлі атрымаў гэткі флякончык на ўспамін гэтася радаснае ўрачыстасці.

Дык дай-жа Божа, каб усё жыццё маладых было такое вясёлае й багатое, як іхнє вясельле!

— М. Тулейка

Веры й усебаковую ахвярнасць для Беларускай Праваслаўнай Царквы, Япіскап узнагародзіў прыхажанаў: Івана Панкевіча, Васіля Пунтуса, Данілу Швэшэля, Івана Дімідіка, Міхася Калініка, Міколу Латушкина, Кастуся Манжулу, Пятра Нягоду, Анатоля Новіка, Косьцю Пупа, Івана Рагалевіча й Івана Зубенку, прыгожа выкананымі Благаславеннымі Япіскапскімі граматамі — такой-же граматай узнагародзіў царкоўнага рэгента Йосевалада Барушкевіча, які служыць васеннацца гадоў у царкве.

Па заканчэнні літургіі духавенства, госьці й парафіяне сабраліся ў царкоўнай залі на абед падрыхтаваны Сястрыцтвам парафіі.

Закончыўшы літургіі ў сваіх прыходах, прыбылі на ўрачыстасць і з прывітаньнямі Наставацеля з матушкай прыходу Хрыста-Спаса ў Ракфордзе а. Самуіл Шэрры ды а. Іоан Шоо ад Расейскай Зарубежнай Царквы.

Святочнай урачыстасці кіраваў інж. Іван Касяк. Хвілінай цішыны прысутны ўшанавалі адышоўшых у вечнасць.

Прывітаньні ад беларускіх грамадзкіх асяродкаў ЗША і Канады ды ад беларускіх прыходаў і іх Наставацеляў чытаў сп. Латушкін: ад а. Протап. Святаслава Каўша, Адміністратара Кансысторыі Беларускай Рады Кананічных Беларускіх Прыходаў (Грэцкай юрысдыкцыі — рэд.); ад Прэзыдэнта БЦР др. Мядзейкі; ад Управы Прыходу Еўфрасініі Палацкай у Саўт Рывэрз; ад прыходу Кірылы Тураўскага ў Рычмонд Гіл; ад а. Паўла Вялікага Наставацеля прыходу Еўфрасініі Палацкай у Таронты і ад іхнія Парапільныя Управы; ад паасобных грамадзян якія не змаглі ўзяць удзел у юбілейным Святаўканіні.

Кароткі рэфэрэт на тэму дня чытаў сп. М. Латушкін.

На 25-ці Гадовы юбілей прыход выдаў невялікую ілюстраваную брошуру ілюструючу прабнг жыцця прыходу.

З прамовамі на банкеце выступалі: Архіяпіскап Іаковос, Арх. Іссая, а. Леў, а. Шэрры, а. Шоо, новаўведзены ў сан Архімандрыта а. Варнава. Ад беларускіх каталікоў у Чыкага вітаў (працяг на 8-й бачынцы)

NEW YORK

REAGAN-BUSH '84

The President's Authorized Campaign Committee

November 9, 1984

Dr. Roger Horoshko
9-06 Parsons Blvd.
Whitestone, N.Y. 11357

Dear Friend:

It has been a wonderful experience to work with you as Co-Chairman of the Byelorussian Americans for Reagan-Bush '84. We can be proud that our efforts were rewarded in the results on Election Day!

I hope our fruitful relationship will continue and grow in years to come for the mutual benefit of the Republican Party, its Candidates, and our friendship.

I know that the Campaign Team joins me in thanking you for all your hard work for Victory.

With my personal best wishes, I am,

Sincerely yours,
Alfred Hong

(Chairman New York State Republican Heritage Council)

For the Byelorussian-American Republican Club of New York, the busy Presidential campaign season was highlighted by a rally and a banquet held on Oct. 28, 1984, in the Chinatown in New York. More than 500 persons attended the affair which, in addition, featured folk art, music and dance by the nationality groups. It is regrettable that Byelorussian dissidents sabotaged the proposed Byelorussian folk presentation.

Photographs depict: (ABOVE) Alfred Hong, Chairman of the New York State Republican Heritage Groups Council and R. Horoshko, Chairman of the Byelorussian-American Republican Club of New York, at the podium. (BELOW) From left to right: Mrs. Alfred Hong, State Senator Roy Goodman, an unknown woman, R. Horoshko and Michael Sotirhos, Chairman of the National Republican Heritage Groups Council.

25-Ы ЮБІЛЕЙ

(праця з 7-й бачынкі)

др. В. Рамук. Ад Украінскага Кангрэсавага Камітэту Амэрыкі і „Сэксюрыты савінг анд лоан асоцышан” вітаў Юліян Куляс.

На заканчэньне афіцыйнай часткі праграмы сп. I. Касяк падзякаў Яліскапу і ўсіму духовенству, гасцям, асабліва ракфордцам, парафіянам-казакам і ўсім прысутным. Малітвай была закончана ўрачысцасць.

Пасля заканчэння, знаёмыя сустракаліся, іншыя съпявалі беларускія песні – заля дыхала беларускасцю. Людзі веселіліся і адпачывалі каб у наступны дзень з новымі сіламі спаткацца із штодзённымі жыцьцёвымі проблемамі рэальнага жыцця.

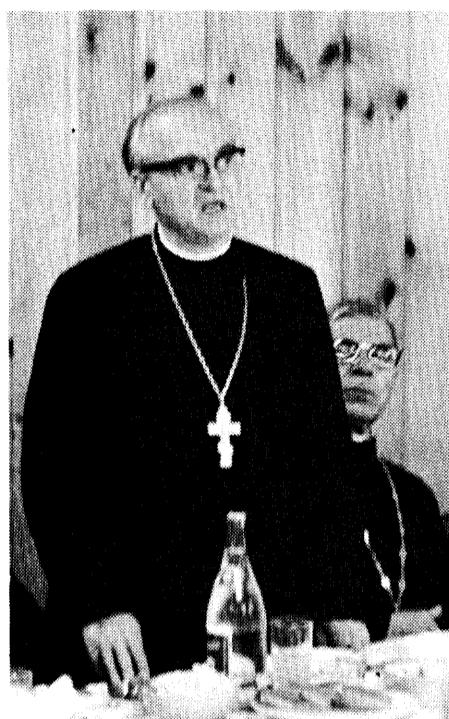
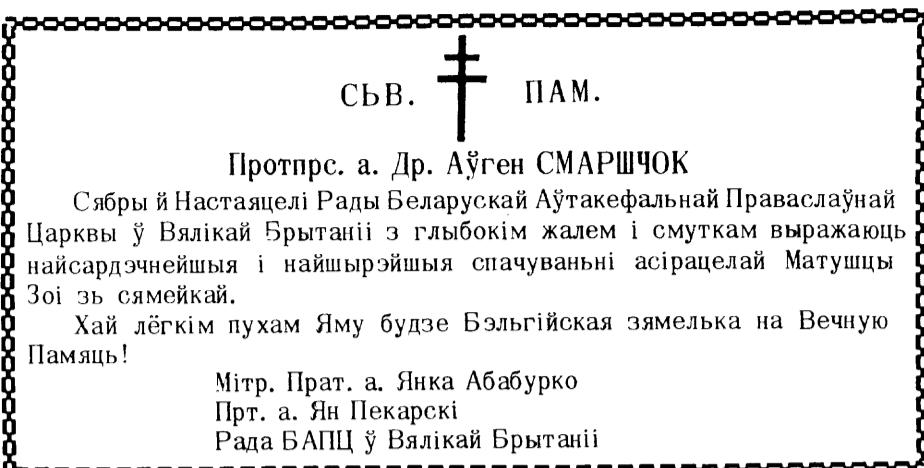
— M. Латушкін

АЙЦЕЦ РАДЭНКОВІЧ
ВЯРНУЎСЯ ДА
СЭРБСКАЕ ЦАРКВЫ

25-га верасьня г.г. Мітрафорны Протаерэй Гадзі Александар Радэнковіч атрымаў ад Мітрапаліта БАПЦ Ізяслава Адпускную Грамату і вярнуўся да Вольнае Сэрбскае Царквы.

Айцец Радэнковіч і ягоная сэрбская парафія Сьв. Вялікамужаніка Георгія ў Барбентоне, Огое, належала да БАПЦ ад 26-га ліпеня 1980 году.

Адшчэніцкая інтыгі ня мінулі а. Радэнковіча. Ашуканствам і фальшам адшчэнікі ўпісалі а. Радэнковіча і ягоную парафію да свайго адшчэніцага „сабору” ў Гайленд Парку, дзе а. Радэнковіч ніколі ня быў і за што пазней перапрошваў Мітрапаліта (гл. б. 4).

ПРОТАПРАСЬВІЦЕР БАПЦ
ДР. АҮГЕН СМАРШЧОК

29-IX-1914 — 5-X-1984

(Архіўная фотааграфія з 2-га Сабору
БАПЦ, 27-29 траўня 1972 г.)

Па волі Божай, 5-га каstryчніка сёлета неспадзявана адыйшоў на вечы супачынак Протапрасьвіцер Беларуское Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы Др. Аўген Смаршчок.

Беларуская Аўтакефальная Праваслаўная Царква на Чужыне стаціла выдатнага пастыра ѹ беларускага патрыёта.

Айцец Протапрасьвіцер Аўген Смаршчок нарадзіўся 29-га верасня 1914 году ѹ м. Зэльва к. Ваўкавыскага, Слонімскага павету на Беларусі. Сын селяніна (настаўніка) і сваяк вядомае беларуское паэткі Ларысы Геніюш. Пачатковую школу скончыў у Зэльве ѹ 1929 годзе, пасля чаго паступіў у Свіслацкую Наставіцкую Сімінарію якую скончыў у 1934 годзе.

У выніку Другое Сусьветнае вайны апынуўся ѹ Заходній Нямеччыне, дзе прадаўжаў сваю асьвету, закончыўши філязафічны факультэт Марбурскага Універсітэту ѹ ліпені 1950 году. 16-га жніўня гэтага ж года ажаніўся з Зоі Жэлязоўскай. Будучы беларускім праваслаўным патрыётам, бачачы вялікую патрэбу сівятарства для адроджане Беларускай Аўтакефальнай Царквы на Чужыне, пастанавіў прыняць Ярэйскі сан, здаучы себе справу з цяжкасцю ахварннае працы на паstryрской ніве служэнья Богу ѹ свайму Беларускаму Народу. Чын пас্বячэння ѹ сан Ярэя выкананы Епіскап Беларуское Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы Васіль (Тамашчык) у Украінскай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царкве ў Мюнхене. Пасля гэтага, Айцец Аўген з Матушкай выехаў ѹ Бельгію, дзе ён распачаў паstryрскую дзейнасць Беларуское Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы сярод

Сабор Б.А.П.Ц.

(працяг з 5-й бачынкі)

(„Хрыстос вакскрэс...”) прапаянай усімі, пасля чаго ѹ дзелавой атмасферы Сабор перадышкотаваў і прыняў прадстаўленыя Рэзалицыйнай Камісіяй дэльве рэзалицыі: адну агульнага харектару, даволі кароткую, і другую, шмат даўжэйшую, у справе дысыдэнцкіх парахвіяў. У арганізацыйных спраўах найбольш часу і ўвагі дэлегатаў прысьвяцілі разгляд цяжкай фінансавай сітуацыі нашай Сьв. Царквы. Усе згадзіліся з тым, што адзінае реальная лякарства на гэту бяду ляжыць у павышанай ахварнасці ўсіх, каму дараагая родная Царква.

Каля гадзіны 1-ай па паўдні ўсе прысутныя (а трэба прызнаць, што ніхто з дэлегатаў не пакінуў Сабору раней!) у шчырай малітве ўдзячнасці дзякавалі Ўсемагутнаму затры дні памысна праведзеных нарадаў у духу поўнага зразуменія крытычнага мамэнту ѹ жыцьці нашай Святай Царквы. Падзякаўшы ад імя ўсіх гаспадаром за дасканалае зарганізавалае прыняцьце дэлегатаў і гасціцай Уладыка Мітрапаліта на гэтым зачыненні Трэйці Звычайнны Сабор БАПЦ. Развітваючыся ўсе пажадалі ўзаемна спаткацца ѹ лепшых абставінах на Чацвертым Саборы ѹ 1990 годзе.